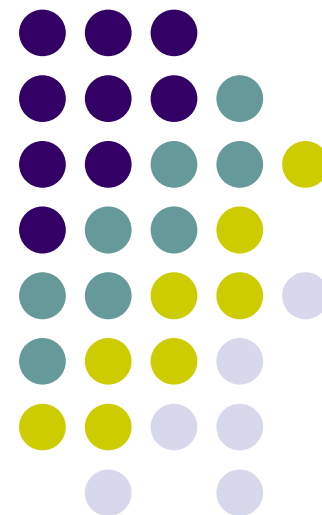
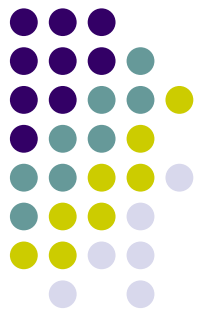

Právní režim ochrany vody a ovzduší

JUDr. Jana Tkáčiková, PhD.

Právní režim ochrany vod

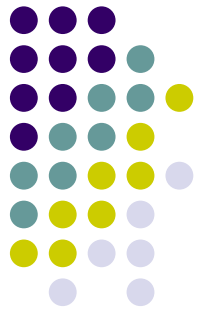
- kategorizace -

- Povrchové a podzemní vody, (odpadní vody)
 - zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- Pitná voda
 - zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
 - zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích
- Důlní vody a vyhrazené nerosty
 - zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostné
- Přírodní léčivé zdroje a zdroje přírodních minerálních vod
 - zákon č. 164/2001 Sb., lázeňský zákon

Povrchové a podzemní vody

- **Povrchové vody** - vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních
- **Vodní toky** - povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých
- **Podzemní vody** - vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásmu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající drenážními systémy a vody ve studních
- Povrchové a podzemní vody **nejsou předmětem vlastnictví a nejsou součástí ani příslušenstvím pozemku**, na němž nebo pod nímž se vyskytují. Za povrchové a podzemní vody se nepovažují vody, které byly z těchto vod odebrány

Cíl právní regulace

- Ochrana vod
- Ochrana prostředí
- Zajištění hospodárného využívání
- Ochrana před škodlivými účinky vod
- Ochrana a zajištění bezpečnosti vodních děl

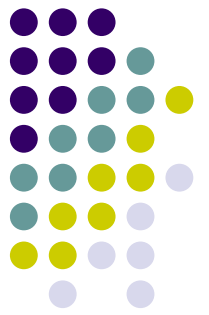
Koncepční nástroje ochrany vod

- Zjišťování a hodnocení stavu povrchových a podzemních vod
 - zjišťování množství a jakosti povrchových a podzemních vod
 - vedení vodní bilance
 - zřízení, vedení a aktualizace evidence
- Plánování v oblasti vod
 - plán hlavních povodí
 - plán oblastí povodí
 - programy opatření

Administrativní nástroje

- **Nakládání s vodami** – základní povinnosti
- **Obecné nakládání s povrchovými vodami** na vlastní nebezpečí, bez povolení nebo souhlasu, pro vlastní potřebu, bez zvláštního technického zařízení
- **Užívání povrchových vod k plavbě** - bez povolení
- **Povolení** k
 - „zvláštnímu“ nakládání s povrchovými a podzemními vodami
 - některým činnostem
- **Souhlas** ke stavbám, zařízením nebo činnostem, k nimž není třeba povolení, které však mohou ovlivnit vodní poměry
- **Vyjádření** k možnosti a podmínkám uskutečnění záměru z hlediska zájmů chráněných zákonem - není rozhodnutím ve správním řízení a nenahrazuje povolení nebo souhlas

Ochrana vodních poměrů (území)

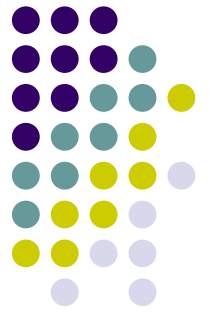
- Povinnost vlastníků pečovat o své pozemky
- Chráněné oblasti přirozené akumulace vod
- Ochranná pásma vodních zdrojů
- Zranitelné oblasti

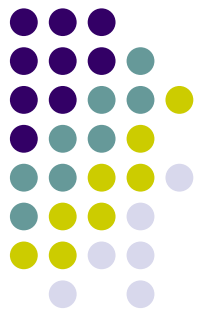
Ochrana vod

- Ochrana podzemní vod
 - minimální hladina
- Ochrana povrchových vod – vodních toků
 - všeobecné zákazy
 - správa vodních toků
 - minimální zůstatkový průtok
 - citlivé oblasti
 - povrchové vody využívané ke koupání
 - povrchové vody vhodné pro život ryb

Ochrana kvality vod

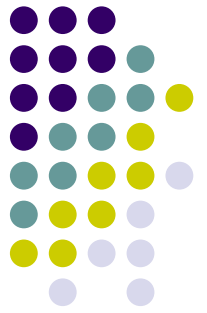

- Závadné látky
- Odpadní vody
- Havárie

Ekonomické nástroje ochrany

- Poplatek za odebrané množství podzemních vod
- Poplatek za vypouštění odpadních vod do vod povrchových
- Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod podzemních
- Platba k úhradě správy vodních toků a povodí
- Úhrada výdajů na opatření ve veřejném zájmu

Státní správa

- Ministerstvo zemědělství (vodní hospodářství)
- Ministerstvo životního prostředí (ochrana přirozené akumulace vod, vodních zdrojů a jakosti povrchových a podzemních vod)
- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo obrany
- Obecní, újezdní a krajské úřady
- Česká inspekce životního prostředí
- Krajské hygienické stanice

Předmět ochrany

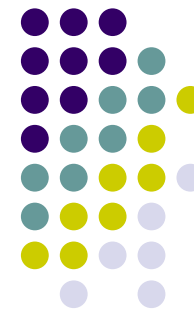
- Vnější ovzduší - ovzduší v troposféře
- Ozónová vrstva Země - část stratosféry ve výšce 25 – 35 km nad zemským povrchem, v níž se nachází značně zvýšený poměr ozonu vůči kyslíku
- Klimatický systém Země - veškerá atmosféra, hydrosféra, biosféra, geosféra a jejich vzájemné působení

Právní režim ochrany ovzduší

- Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší
- Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích
- Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2037/2000 o látkách, které poškozují ozónovou vrstvu
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 842/2006 o některých fluorovaných skleníkových plynech

Zdroje znečišťování ovzduší

- **Stacionární zdroje** - zařízení spalovacího nebo jiného technologického procesu, které znečišťuje nebo může znečišťovat ovzduší, dále šachta, lom a jiná plocha s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, jakož i plocha, na které jsou prováděny práce nebo činnosti, které způsobují nebo mohou způsobovat znečišťování ovzduší, dále sklad a skládka paliv, surovin, produktů, odpadů a další obdobné zařízení nebo činnost
 - podle míry vlivu na kvalitu ovzduší
 - zvláště velké, velké, střední a malé
 - podle technického a technologického uspořádání
 - spalovací zdroje dle tepelného příkonu n. výkonu
 - zvláště velké, velké, střední a malé
 - spalovny odpadů dle druhu spalovaného odpadu
 - nebezpečného odpadu,
 - komunálního odpadu,
 - jiného odpadu
 - ostatní zdroje

Zdroje znečištění ovzduší

- Mobilní zdroje - samohybná a další pohyblivá, případně přenosná zařízení vybavená spalovacími motory znečišťujícími ovzduší, pokud tyto motory slouží k vlastnímu pohonu nebo jsou zabudovány jako nedílná součást technologického vybavení
 - dopravní prostředky
 - nesilniční mobilní stroje
 - přenosná nářadí vybavená spalovacím motorem

Nástroje k ochraně ovzduší - obecné

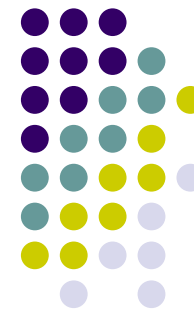
- Přípustná úroveň znečišťování
 - emisní limity pro znečišťující nebo pachové látky
 - přípustná tmavost kouře
 - přípustná míra obtěžování zápachem
 - emisní stropy a redukční cíle
- Přípustná úroveň znečištění
 - imisní limity
 - meze tolerance
 - četnost překročení
 - cílové imisní limity

Nástroje k ochraně ovzduší – zvláštní

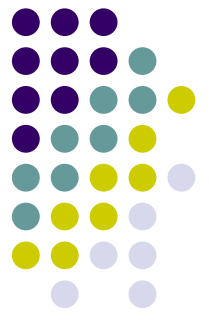
- Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
- Smogová situace
 - ústřední regulační řád, krajský a místní regulační řád - provoz smogového, varovného a regulačního systému
 - regulační opatření

Koncepční nástroje ochrany ovzduší

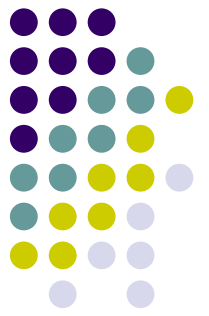

- Národní, krajské a místní programy snižování emisí znečišťujících látek
- plány snížení emisí u jednotlivých zdrojů
- plány správné zemědělské praxe
- Programy ke zlepšení kvality ovzduší

Ekonomické a sankční nástroje

- Poplatky za znečišťování ovzduší
- Pokuty za správní delikty
- Opatření k nápravě
- Omezení nebo zastavení provozu

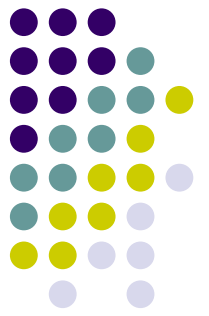
Mobilní zdroje znečišťování

- Povinnosti provozovatelů, výrobců a dovozců
- Podmínky pro provoz – technická způsobilost vozidla
- Emisní limity
- Požadavky na složení pohonných hmot

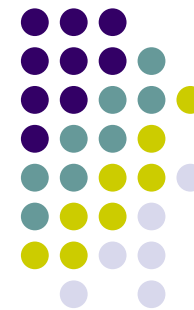
Ochrana ozónové vrstvy

- Regulované látky – chlorfluoruhlovodíky, halony, tetrachlormethan, 1,1,1-trichlorethan, methylbromid, hydrobromfluoruhlovodíky, hydrochlorfluoruhlovodíky a bromchlormethan
- Zákaz výroby stanovených látek a plán postupného snižování výroby
- Zákaz a omezení uvádění na trh a používání regulovaných látek
- Znovuzískání, recyklace, regenerace a zneškodňování regulovaných látek – povolení
- Opatření k odstranění a minimalizaci úniků – registr revizních techniků
- Registr regulovaných látek a osob, které s nimi zacházejí
- Poplatky za výrobu a dovoz regulovaných látek

Ochrana klimatického systému

- skleníkový plyn - oxid uhličitý, methan, oxid dusný, částečně nebo zcela fluorovaný uhlovodík nebo fluorid sírový, pokud je jako skleníkový plyn označen
- Národní program ke zmírnění změny klimatu Země - národní redukční cíle
- Povolení k vypouštění skleníkových plynů → zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí
- Národní alokační plán → povolenky na emise skleníkových plynů - rejstřík obchodování s povolenkami

Státní správa

- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo dopravy
- Česká inspekce životního prostředí
- Česká obchodní inspekce
- Celní úřady
- Kraje a obce